

AIDI

(Chien de Montagne de l'Atlas – Aïdi)

Wersja polska : Czerwiec 2010

POCHODZENIE : Maroko.

DATA PUBLIKACJI OBOWIĄZUJĄCEGO WZORCA : 25.03.2003.

UŻYTKOWOŚĆ : Pilnowanie i obrona stad oraz dobytku właściciela.

KLASYFIKACJA F.C.I. : Grupa 2 Pinczery, sznauclery, molosy i szwajcarskie psy do bydła.
Sekcja 2.2 Molosy typu górskiego.

Bez prób pracy

KRÓTKI RYS HISTORYCZNY: Pies tego typu występował od niepamiętnych czasów na płaskowyżu Północnej Afryki; obecnie najliczniej spotykany jest w górach Atlasu w Maroku, który to kraj jest depozytariuszem wzorca rasy.

Historia tej rasy jest ściśle związana z historią na poły koczowniczych plemion górskich pasterzy; zadaniem psów było zawsze pilnowanie namiotów i dobytku ludzi, oraz obrona stad przed drapieżnikami.

Należy zauważyć, że owczarki, jakie znane są w Europie, w górach Atlasu nie występują. Aidi nigdy nie pasł owiec ani bydła, a jedynie bronił przed atakiem dzikich zwierząt.

WRAŻENIE OGÓLNE : Mocny, krzepki pies, odznaczający się siłą i zwinnością. Dobrze umięśniony, suchy, mocnej, ale nie ciężkiej budowy; gęsta, kosmata sierść chroni go zarówno przed zimnem, jak i przed upałem, jakie często występują w górach. Ponadto ta gruba warstwa sierści zabezpiecza psa przez pogryzieniem podczas walki z szakalami czy innymi drapieżnikami. Aidi cechuje się żywym, zdecydowanym i skoncentrowanym spojrzeniem, wskazującym na to, że zawsze gotów jest do wypełnienia swoich obowiązków stróża, W niektórych rejonach Maroka psom pracującym obcina się uszy, a nawet ogony.

WAŻNE PROPORCJE :

- Długość tułowia (od stawu barkowego do guza siedzeniowego) do wysokości w kłębie 10 : 9
- Głębokość klatki piersiowej do wysokości w kłębie 1 : 2
- Długość kufy do długości głowy 11 : 24
- Długość czaszki do jej szerokości 1 : 1

ZACHOWANIE / TEMPERAMENT : Bardzo przywiązany i oddany właścicielowi i jego rodzinie, odznacza się wrodzonym instynktem stróżowania i obrony. Zawsze czujny, instynktownie ocenia bliskość i wagę zagrożenia i bez lęku reaguje tak, jak potrzeba.

GŁOWA : Mocna i szeroka, w proporcji do wielkości tułowia, zasadniczo kształtu stożkowatego. Nie ma na niej ani przesadnie rozwiniętych mięśni ani luźnej skóry. Kości policzkowe nie są wyraźne, a mózgoczaszka płynnie przechodzi w kufę, bez wyraźnej granicy.

MÓZGOCZASZKA :

Czaszka : Szeroka i płaska, z widoczną niewielką bruzdą czołową. Guz potyliczny, choć obecny, jest prawie niewidoczny.

Stop : Tylko lekko zaznaczony.

TRZEWIOCZASZKA :

Nos : czarny lub czekoladowy, stosownie do umaszczenia, dostatecznie szeroki, z otwartymi nozdrzami.

Kufa : Stożkowata jak cała głowa i widocznie krótsza od mózgowcaszki. Stop długi i niezbyt mocny.

Wargi : Cienkie, przylegające, czarne lub czekoladowe stosownie do umaszczenia.

Szczęki : Mocne, uzbrojone w duże, białe, mocne, równomiernie rozmieszczone zęby.

Uzębienie : Zgryz cęgowy (siekacze szczęki i żuchwy stykają się krawędziami). Zgryz nożycowy lub niewielki przodozgryz z kontaktem siekaczy tolerowane.

Oczy: Średniej wielkości, ciemnego odcienia, w zależności od umaszczenia ich barwa waha się od bursztynowej po złoto brązową. Lekko skośne, z dobrze pigmentowanymi powiekami, które przy jasnych odcieniach maści sprawiają wrażenie malowanych. Spojrzenie bardzo czujne, skupione i oceniające.

Uszy : Średniej długości, lekko zaokrąglone na końcach, przylegające na tyle, by nie zmieniały kształtu głowy, załamane w połowie długości, przy pobudzeniu skierowane do przodu, w spoczynku mogą być złożone do tyłu.

SZYJA : Mocna, dobrze umięśniona, bez podgardla.

TULÓW :

Linia górna : Musi być lekko wklęsła, ale nie zapadnięta.

Grzbiet : Szeroki, dobrze umięśniony, odpowiednio długi, przechodzi w mocne, bardzo dobrze umięśnione i lekko wysklepione lędźwie.

Zad : Harmonijnie opadający.

Klatka piersiowa : Odpowiednio szeroka, długa i głęboka, sięga co najmniej łokcia, żebra trochę zaokrąglone.

Linia dolna : Podciągnięta za żebrami rzekomymi, ale nie podkasana.

OGON : Długi, sięgający przynajmniej stawu skokowego, osadzony jako przedłużenie linii zadu, w spoczynku noszony nisko, kształtu szabli, bardzo bogato owłosiony – obfitość pióropusza świadczy o czystości krwi. W ruchu noszony znacznie bardziej wesoło, ale nie może być stale zakrecony nad grzbietem.

KOŃCZYNY

KOŃCZYNY PRZEDNIE :

Łopátka: Skośnie ustawiona, kłęb wyraźnie zaznaczony, kąt w stawie barkowym około 100°.

Ramię : Mocne, umięśnione, skośnie ustawione i przylegające do klatki piersiowej.

Podramię : Proste, solidnie zbudowane i dobrze umięśnione.

Śródreńce : Krótkie i niemal pionowe.

Łapa : Praktycznie okrągła, o mocnych opuszkach. Pazury mocne, ich barwa zależy od umaszczenia.

KOŃCZYNY TYLNE:

Biodra i uda : Guzy biodrowe wyraźnie widoczne, uda dobrze umięśnione, ale nie przeładowane mięśniami, długie.

Podudzie : Kąty w stawie kolanowym i skokowym mocno rozwarte, co powoduje, że zad jest podniesiony, a linia grzbietu od zadu do kłębu trochę wklęsła.

Łapa : Praktycznie okrągła, o mocnych opuszkach. Pazury mocne, ich barwa zależy od umaszczenia.

CHODY :

Stęp, kłus i galop : dostateczny wy krok, kończyny nie mogą być podnoszone wysoko.

Typowy ruch : Krótki, szybki, zbieżny kłus. W tym tempie aidi wydaje się być niezmordowany.

SKÓRA : Luźna i mocna.

SZATA

SIERŚĆ : Gęsta, raczej szorstka, półdługa, długości około 6 cm, z wyjątkiem kufy i uszu, gdzie jest krótka i delikatna. Wokół szyi tworzy kryzę, szczególnie wyraźną u samców. Bardzo długa sierść na portkach i ogonie.

MAŚĆ : Bardzo różnaita.

- Płowa : Od wyblakłej piaskowej do ciemno czerwonej. Może być pręgowana lub z czarnym nalotem lub czaprakiem różnej wielkości.
- Czekoladowa: Od beżowej po kolor przypieczonego chleba. Przy jaśniejszych odcieniach może występować ciemniejszy czaprak.
- Czarna

W każdym z tych umaszczeń mogą występować białe znaczenia, od bardzo niewielkich po tak rozległe, że zakrywają maść zasadniczą. Wargi i nos muszą być mocno pigmentowane, czarne lub czekoladowe w zależności od umaszczenia.

Maść arlekinowa, błękitna i izabelowata niedopuszczalne.

WIELKOŚĆ: 52 - 62 cm.

WADY : Wszelkie odchylenia od podanego wzorca powinny być uznane za wady i oceniane w zależności od stopnia nasilenia i wpływu na zdrowie i sprawność psa.

- Krępa budowa.
- Głowa limfatyczna.
- Wąska czaszka.
- Uszy zbyt długie lub zbyt krótkie.
- Brak stopu lub stop zbyt mocny.
- Spojrzenie rozbiegane, dzikie lub bez wyrazu.
- Nos częściowo różowy, brak pigmentacji powiek lub nosa.
- Zła postawa.

WADY DYSKWALIFIKUJĄCE :

- Agresja lub wyraźna lękliwość.
- Szpiczasta kufa.
- Oczy jastrzębie.
- Uszy stale stojące.
- Przodozgryz lub tyłozgryz z utratą kontaktu siekaczy.
- Ogon stale zakręcony nad grzbietem.
- Pióropusz na ogonie nie dość obfity.
- Krótka sierść.
- Maść arlekinowa, błękitna lub izabelowata.
- Wnętrostwo jedno- lub obustronne.

Każdy pies o nienormalnej budowie i/lub przejawiający zaburzenia zachowania powinien być zdyskwalifikowany.

N.B. : Samce muszą mieć dwa normalnie wykształcone jądra, w pełni wyczuwalne w mosznie.